

Skatteutskottets betänkande

1980/81:19

om följdlagstiftning på skatteområdet med anledning av den nya sekretesslagen m. m. (prop. 1980/81:70)

Propositionen

Regeringen (budgetdepartementet) föreslår i proposition 1980/81:70 att riksdagen antar vid propositionen fogade förslag till

1. lag om ändring i taxeringslagen (1956:623),
2. lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152),
3. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
4. lag om ändring i lagen (1958:295) om sjömansskatt,
5. lag om ändring i lagen (1979:304) om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt,
6. lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,
7. lag om ändring i lagen (1953:397) om avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m. m.

I propositionen läggs fram förslag till vissa följdändringar på skatteområdet med anledning av den nya sekretesslagen.

Förslagen innebär i huvudsak att de nuvarande reglerna i skattelagstiftningen om sekretess och uppgiftsutbyte inom skatteförvaltningen och mellan skattemyndigheterna och andra myndigheter anpassas till den nya sekretesslagen. Det föreslås bl. a. att nuvarande detaljerade föreskrifter om vilka tjänstemän inom skatteförvaltningen som får ta del av deklARATIONER slopas och ersätts med bestämmelser om skyldighet att lämna ut uppgifter i sådana handlingar till andra skattemyndigheter om det behövs för kontrollverksamheten.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft samtidigt med den nya sekretesslagen, dvs. den 1 januari 1981.

Lagförslagen har följande lydelse:

1 Förslag till

Lag om ändring i taxeringslagen (1956:623)

Härigenom föreskrivs i fråga om taxeringslagen (1956:623)¹

dels att 50 § 4 mom.² skall upphöra att gälla,

dels att 46 § och 50 § 1–3 mom. skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

46 §³

För taxering erforderlig, i denna lag icke särskilt omförmäld handling eller uppgift skall, då så begäres för taxeringskontroll, tillhandahållas av statligt eller kommunalt verk, allmän inrättning eller överförmyndare.

Vad nu sagts gäller ej handling, som avses i 1–4 §§ samt 31 och 33 §§ lagen den 28 maj 1937 om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar och som ej må utlämnas till envar.

Är handling, som avses i första stycket, eljest sådan att den enligt vad därom är stadgat ej må utlämnas till envar, eller är uppgift, som där sägs, av beskaffenhet att omfattas av tystnadsplikt, må handlingen eller uppgiften tillhandahållas allenast efter framställning av skattechef. Finnes vid prövning av sådan framställning att handlingens eller uppgiftens tillhandahållande skulle, för det allmänna eller med hänsyn till enskilds befogade intressen, lända till synnerligt men, må framställningen lämnas utan bifall.

Efter ansökan av skattechef må regeringen förordna, att handling eller uppgift skall tillhandahållas honom utan hinder av vad som stadgas i andra och tredje styckena.

I denna lag inte särskilt angivna handlingar som behövs för taxering skall på begäran för taxeringskontroll tillhandahållas av myndigheter och allmänna inrättningar.

Uppgiftsskyldighet enligt första stycket föreligger dock inte i fråga om handlingar som innehåller uppgifter för vilka sekretess gäller till följd av 2 kap. 1 eller 2 § eller 3 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100) eller en bestämmelse till vilken hänvisas i någon av de nämnda paragraferna.

Om en handling innehåller uppgifter för vilka sekretess gäller enligt någon annan bestämmelse i sekretesslagen, föreligger uppgiftsskyldighet enligt första stycket endast om framställningen görs av skattechefen. Om ett utlämnande skulle medföra synnerligt men för något allmänt eller enskilt intresse, föreligger uppgiftsskyldighet endast om regeringen på ansökan av skattechefen beslutar att handlingen skall lämnas ut. Bestämmelserna i detta stycke tillämpas också på en sådan handling hos en allmän inrättning som innehåller uppgifter som där omfattas av tystnadsplikt.

¹ Lagen omtryckt 1971:399. Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:773.

² Senaste lydelse 1978:354.

³ Senaste lydelse 1974:773.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

50 §

*I m o m .⁴ Granskning av självdeklara-
tioner får verkställas endast av
tjänsteman, som utför sådan
granskning enligt denna lag eller som
annars utövar taxerings- eller skatte-
kontroll,*

*ordförande i taxeringsnämnd,
de ledamöter i taxeringsnämnd,
som därtill utses av nämnden, samt
domstol, som har att bedöma inne-
hållet i självdeklaration.*

*Annan ledamot i taxeringsnämnd
än som avses i första stycket får vid
nämndens sammanträden taga del av
deklaration i den omfattning som
behövs för taxeringen.*

*Sakkunnig må granska självdekla-
ration, för vars behandling hans bi-
träde påkallas.*

*Tjänsteman som avses i 13 § får
taga del av deklaration i den omfatt-
ning, som behövs för arbetets utfö-
rande.*

*För innehållet i självdeklaration
må icke inom taxeringsnämnd läm-
nas vidare redogörelse än som
erfordras för taxeringen. Självdekla-
ration må icke intagas i taxerings-
nämnds protokoll i vidare mån än
som oundgängligen erfordras.*

*Självdeklaration skall tillhanda-
hållas de myndigheter, vilka i och för
sin verksamhet böra erhålla del där-
av.*

*Självdeklaration må, på sätt rege-
ringen förordnar, för statistisk bear-
betning utlämnas till den ämbetsmyn-
dighet eller tjänsteman, åt vilken
regeringen uppdrager utförandet av*

*I m o m . Uppgifter i självdeklara-
tioner skall på begäran lämnas ut till
de myndigheter som har att utöva
taxerings- eller skattekontroll om det
behövs för kontrollverksamheten.
Detsamma gäller beträffande uppgif-
ter i andra handlingar som enligt
bestämmelserna i denna lag har
avlämnats till ledning för taxering
eller upprättats eller för granskning
omhändertagits av en myndighet vid
taxeringskontroll.*

*Fråga om utlämnande av uppgifter
som avses i första stycket till en
myndighet för statistisk bearbetning
skall prövas av regeringen, om ej
annat följer av bestämmelser om*

⁴ Senaste lydelse 1978:316.

Nuvarande lydelse

sådan bearbetning.

Den som har att utföra talan för besvärberättigad kommun i fråga om viss skattskyldigs taxering äger taga del av självdeklaration, som skolat ligga till grund för taxeringen.

Då besvär anförts, skall självdeklaration, som har avseende å taxeringen i fråga, biläggas besvärshandlingarna, där ej vid delgivning med menighet sådant anses vara för målets utredning obehövt. Handlingarna skola vid förekommande delgivning inneslutas i förseglat konvolut, vilket skall förses med påskrift om innehållet och i obrutet skick tillställas den förklaringskyldige eller annan vederbörande.

I övrigt må självdeklaration, där ej annat följer av stadgande i allmän lag, icke vara för någon tillgänglig, utan att den, som avgivit deklarationen, lämnat skriftligt medgivande därtill.

2 m o m .⁵ Självdeklarationer skola förvaras hos länsstyrelsen, där ej denna förordnar om förvaring hos lokal skattemyndighet. Sedan sex år förflutit efter taxeringsårets utgång, skola deklarationerna förstöras, där ej regeringen annorlunda föreskriver.

3 m o m . Vad ovan i denna paragraf är sagt om självdeklaration gäller i tillämpliga delar även beträffande andra uppgifter, vilka avlämnats till ledning vid taxering, ävensom av myndighet vid taxeringskontroll upp-

Föreslagen lydelse

uppgiftsskyldighet i annan lag eller i förordning.

Uppgifter som avses i 43 § 1 mom. får utan hinder av bestämmelserna om sekretess lämnas till dem, från vilka utdelning eller ränta har erhållits och till av dem anlitade medhjälpare.

2 m o m . Självdeklarationer och andra handlingar som avses i 1 mom. skall förvaras hos länsstyrelsen, om inte denna förordnar om förvaring hos lokal skattemyndighet. Sedan sex år har förflutit efter taxeringsårets utgång, skall handlingarna förstöras om inte regeringen föreskriver annat.

3 m o m . Uppgifter som avses i 1 mom. får tillhandahållas myndighet i främmande stat med vilken Sverige har träffat överenskommelse om handräckning i skatteärenden.

⁵ Senaste lydelse 1974:773.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

rättade handlingar; dock må uppgifter enligt 43 § 1 mom. vara tillgängliga även för dem, från vilka utdelning eller ränta erhållits, samt av dem anlitade medhjälpare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1981.

2 Förslag till

Lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152)

Härigenom föreskrivs i fråga om fastighetstaxeringslagen (1979:1152)
dels att 18 kap. 17–21 och 29 §§ skall upphöra att gälla,
dels att 18 kap. 13 och 16 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap.

13 §

För taxering erforderlig, i denna lag inte särskilt nämnd handling eller uppgift skall, när det begärs för taxeringskontroll, tillhandahållas av statligt eller kommunalt verk, allmän inrättning eller överförmyndare.

Vad nu har sagts gäller ej handling, som avses i 1–4 §§ samt 31 och 33 §§ lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar och som ej får utlämnas till envar.

Är handling, som avses i första stycket, eljest sådan att den enligt vad därom är stadgat ej får utlämnas till envar, eller är uppgift, som där sägs, av beskaffenhet att omfattas av tystnadsplikt, får handlingen eller uppgiften tillhandahållas allenast efter framställning av skattechef.

Finnes vid prövning av sådan framställning att handlingens eller uppgiftens tillhandahållande skulle, för det allmänna eller med hänsyn till enskilds befogade intressen, lända till synnerligt men, får framställningen lämnas utan bifall.

Efter ansökan av skattechef får regeringen förordna, att handling eller uppgift skall tillhandahållas honom utan hinder av vad som stadgas i andra och tredje styckena.

Bestämmelserna i 46 § taxeringslagen (1956:623) gäller i tillämpliga delar i fråga om taxeringskontroll enligt denna lag.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

16 §

Granskning av fastighetsdeklara-
tioner och uppgifter, som lämnats till
ledning vid fastighetstaxering, får
verkställas endast av

tjänsteman, som utför granskning
enligt denna lag eller som annars
utövar taxerings- eller skattekon-
troll,

ordförande, ledamöter och supple-
anter i fastighetstaxeringsnämnd,

konsulent för fastighetstaxering,
tjänsteman som av statens lant-
mäteriverk beordrats biträda arbets-
grupp enligt 19 kap. 2 § samt

domstol, som skall bedöma inne-
hållet i fastighetsdeklaration.

Tjänsteman, som avses i 17 kap.
15 § tredje stycket, får ta del av
fastighetsdeklaration i den omfatt-
ning som behövs för arbetets utföran-
de.

Sakkunnig får granska fastighets-
deklaration, för vars behandling
hans biträde påkallas.

Bestämmelserna i 50 § 1 mom. tax-
eringslagen (1956:623) gäller i till-
ämpliga delar i fråga om uppgifter i
fastighetsdeklarationer och andra
handlingar, som enligt bestämmel-
serna i denna lag har avlämnats till
ledning för fastighetstaxering eller
upprättats eller för granskning om-
händertagits av en myndighet vid
taxeringskontroll.

Bestämmelserna i 50 § 2 mom. tax-
eringslagen tillämpas på handlingar
som avses i första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1981.

3 Förslag till

Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Härigenom föreskrivs att 73 § uppbördslagen (1953:272)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

73 §²

Tjänsteman hos lokal skattemyndighet, länsstyrelse eller riksskatteverket, ledamöter i verkets styrelse eller nämnder, av verket anlitad sakkunnig samt, med iakttagande av bestämmelserna i 50 § 1 mom. första, andra, tredje och fjärde styckena taxeringslagen (1956:623), taxeringsnämnd och länsrätt äga taga del av preliminär självdeklaration eller annan uppgift eller handling, som har avlämnats eller tillhandahållits enligt bestämmelser i denna lag. Självdeklaration, uppgift eller handling som har sagts nyss skall också tillhandahållas andra myndigheter än de förut nämnda, om dessa i och för sin verksamhet böra erhålla del därav.

Den, som äger taga del av självdeklaration, uppgift eller handling, som sägs i första stycket får, i den mån så erfordras för fullgörande av vad vederbörande jämlikt denna lag åligger, också taga del av självdeklaration eller annan uppgift eller handling som har avlämnats till ledning vid årlig taxering.

Självdeklaration, uppgift eller handling som sägs i första stycket skall förvaras under samma tid som motsvarande självdeklaration vid årlig taxering.

Vad i 50 § 1 mom. femte, sjunde,

Bestämmelserna i 50 § 1 och 3 mom. taxeringslagen (1956:623) gäller i tillämpliga delar i fråga om uppgifter i preliminära självdeklarationer och andra handlingar, som har avlämnats eller tillhandahållits enligt bestämmelserna i denna lag eller upprättats eller för granskning omhändertagits av en myndighet vid skattekontroll.

Handlingar som avses i första stycket skall förvaras under samma tid som motsvarande självdeklarationer vid årlig taxering.

¹ Lagen omtryckt 1972:75. Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:771.

² Senaste lydelse 1979:174.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

nionde och tionde styckena samt 3 och 4 mom. taxeringslagen stadgas beträffande självdeklaration, uppgift eller handling som har avlämnats till ledning vid taxering, skall i tillämpliga delar gälla även i fråga om självdeklaration, uppgift eller handling som avses i första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1981.

4 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1958:295) om sjömansskatt

Härigenom föreskrivs att 25 § lagen (1958:295)¹ om sjömansskatt skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

25 §²

Ledamöter av sjömansskattenämnden, tjänsteman hos riksskatteverket, sakkunnig, som biträder nämnden eller verket, samt taxeringsnämnd och länsrätt äga taga del av ansökan om jämkning av sjömansskatt eller annan handling, som avlämnats eller tillhandahållits enligt denna lag.

Handling, som nyss sagts, skall jämväl tillhandahållas annan tjänsteman än förut nämnts, därest denne i och för sin befattningsbör erhålla del därav.

Den som äger taga del av ansökan eller annan handling, varom i första stycket sägs, må, i den mån så erfordras för fullgörande av vad vederbörande jämlikt denna lag åligger, jämväl taga del av självdeklaration eller annan handling, som avlämnats till ledning vid årlig taxering, eller som avlämnats till ledning för uppbörd av skatt enligt uppbördslagen.

Vad i 50 § 1 mom. femte, sjunde, nionde och tionde styckena samt 3 mom. taxeringslagen stadgas beträffande självdeklaration, uppgift eller handling som avlämnats till ledning vid taxering skall i tillämpliga delar gälla även i fråga om ansökan om jämkning av sjömansskatt eller annan handling, som avlämnats eller

Bestämmelserna i 50 § 1 och 3 mom. taxeringslagen (1956:623) gäller i tillämpliga delar i fråga om uppgifter i ansökningar om jämkning av sjömansskatt och andra handlingar som har avlämnats eller tillhandahållits enligt bestämmelserna i denna lag eller upprättats eller för granskning omhändertagits av en myndighet

¹ Lagen omtryckt 1970:933. Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:777.

² Senaste lydelse 1979:176.

Nuvarande lydelse

tillhandahållits enligt denna lag.

Utan hinder av *första-tredje styckena* får uppgift lämnas om sjömans beskattningsbara inkomst enligt denna lag, om den på inkomsten erlagda sjömansskatten samt om den tid inkomsten avser.

Föreslagen lydelse

vid skattekontroll.

Uppgift om *en* sjömans beskattningsbara inkomst enligt denna lag, om den på inkomsten erlagda sjömansskatten samt om den tid inkomsten avser får lämnas *ut till enskilda* utan hinder av *bestämmelserna om sekretess*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1981.

5 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1979:304) om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1968:430)¹ om mervärdeskatt i den lydelse lagen erhållit genom lagen (1979:304) om ändring i nyssnämnda lag

dels att 4, 5 a och 25 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att rubriken närmast före 65 § skall lyda "Vite".

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Skattskyldighet inträder när vara levereras, tjänst tillhandahålls eller uttag sker. Erhålls dessförinnan vederlag helt eller delvis för beställd vara eller tjänst inträder skattskyldighet för vederlaget när det inflyter kontant eller på annat sätt kommer den skattskyldige till godo. Vid upplåtelse av avverkningsrätt till skog inträder skattskyldighet, i de fall som avses i punkt 1 *fjortonde* stycket av anvisningarna till 41 § kommunal-skattelagen (1928:370), när betalning tas emot.

Skattskyldighet inträder när vara levereras, tjänst tillhandahålls eller uttag sker. Erhålls dessförinnan vederlag helt eller delvis för beställd vara eller tjänst inträder skattskyldighet för vederlaget när det inflyter kontant eller på annat sätt kommer den skattskyldige till godo. Vid upplåtelse av avverkningsrätt till skog inträder skattskyldighet, i de fall som avses i punkt 1 *sjätte* stycket av anvisningarna till 41 § kommunal-skattelagen (1928:370), när betalning tas emot.

(Se vidare anvisningarna.)

5 a §

Redovisningsskyldighet inträder när affärshändelse, genom vilken skattskyldighet har inträtt, enligt god redovisningssed bokförs eller borde ha bokförts, om ej annat följer av andra-fjärde styckena eller av 5 b §. Är den skattskyldige *ej* bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1976:125) eller *ej* skyldig att föra räkenskaper enligt jordbruksbokföringslagen (1951:793) inträder dock redovisningsskyldighet när skattskyldighet inträder enligt 4 §.

Redovisningsskyldighet inträder när affärshändelse, genom vilken skattskyldighet har inträtt, enligt god redovisningssed bokförs eller borde ha bokförts, om ej annat följer av andra-fjärde styckena eller av 5 b §. Är den skattskyldige *varken* bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1976:125) eller skyldig att föra räkenskaper enligt jordbruksbokföringslagen (1979:141) inträder dock redovisningsskyldighet när skattskyldighet inträder enligt 4 §.

¹ Lagen omtryckt 1979:304.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Vid kreditförsäljning med förbehåll om återtaganderätt får redovisningsskyldigheten anstå till dess betalning inflyter från köparen. Om fordringen diskonteras eller överläts utan samband med överlåtelse av verksamheten eller del därav inträder dock redovisningsskyldighet vid diskonteringen eller överlåtelsen. I fråga om annat tillhandahållande mot kredit kan länsstyrelsen, när principerna för den skattskyldiges bokföring föranleder det, medge att redovisningsskyldigheten inträder först vid beskattningsärets utgång, dock senast när betalning inflyter eller fordringen diskonteras eller överläts.

Länsstyrelsen får, när särskilda skäl föreligger, medge att vad som sägs i andra stycket om redovisningsskyldighetens inträde vid kreditförsäljning med förbehåll om återtaganderätt skall tillämpas tills vidare av viss skattskyldig även i annat fall.

Försätts skattskyldig i konkurs inträder redovisningsskyldighet för konkursgäldenären för alla affärshändelser för vilka skattskyldighet men ej redovisningsskyldighet har inträtt före konkursutbrottet. Den som övertar skattskyldigs verksamhet eller del därav är redovisningsskyldig för affärshändelse som inträffar efter övertagandet, i den mån redovisningsskyldighet ej har inträtt för den tidigare ägaren.

(Se vidare anvisningarna.)

25 §

Den som granskar deklaration eller annan handling som avser mervärdeskatt får taga del även av självdeklaration eller annan handling som upprättats till ledning för inkomsttaxeringen.

Bestämmelserna i 50 § taxeringslagen (1956:623) äger motsvarande tillämpning i fråga om rätt att taga del av deklaration eller annan handling som avser mervärdeskatt. Deklarationen skall förvaras hos länsstyrelsen under sju år efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret gått till ända, då deklarationerna, om icke regeringen föreskriver annat, skall förstöras. Vad nu sagts gäller även beträffande andra uppgifter som avlämnats till ledning för fastställelse av skatt samt av myndig-

Bestämmelserna i 50 § 1 och 3 mom. taxeringslagen (1956:623) gäller i tillämpliga delar i fråga om uppgifter i deklarationer för mervärdeskatt och andra handlingar som har avlämnats till ledning för fastställelse av sådan skatt eller upprättats eller för granskning omhändertagits av en myndighet vid skattekontroll.

Nuvarande lydelse

het vid skattekontroll upprättade
handlingar.

Föreslagen lydelse

Handlingar som avses i första stycket skall förvaras hos länsstyrelsen. Handlingarna skall förstöras sju år efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret gått till ända, om inte regeringen föreskriver annat.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1981.

6 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt

Härigenom föreskrivs att 48 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

48 §²

Avlämnade deklarationer *skola med undantag för den tid, varunder de jämlikt bestämmelsen i 64 § 2 mom. äro överlämnade för granskning*, hos beskattningsmyndigheten förvaras under tolv år från utgången av det år, *varunder de ingivits. Där beskattningsmyndighet eller den enligt 64 § 1 mom. förordnade granskningsmyndigheten av särskild anledning så finner påkallat*, skall deklaration förvaras under femtio år från utgången av det år, *varunder den ingivits. Efter utgången av nu angivna tider skola deklarationerna förstöras.*

*Deklaration*er må icke före utgången av tid, som angives i 17 § lagen om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar, utan samtycke i varje särskild fall av den som avgivit deklarationen utlämnas till annan än de ämbets- eller tjänstemän, som i och för sin befattning böra erhålla del av deklarationerna, eller, på sätt regeringen förordnar, skola äga tillgång till desamma för verkställande av statistisk bearbetning.

Deklaration, som tillhandahålles polis- eller åklagarmyndighet eller som åberopas vid allmän domstol, må icke utan samtycke av den, som avgivit deklarationen, offentligen fö-

Avlämnade deklarationer *skall* förvaras hos beskattningsmyndigheten under tolv år från utgången av det år, *under vilket de har ingivits. Om beskattningsmyndigheten eller den enligt 64 § 1 mom. förordnade granskningsmyndigheten av särskild anledning finner det påkallat*, skall *en* deklaration förvaras under femtio år från utgången av det år, *under vilket den har ingivits. Efter utgången av nu angivna tider skall deklarationerna förstöras.*

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:857.

² Senaste lydelse 1974:857.

*Nuvarande lydelse**Föreslügen lydelse*

redragas eller i protokoll, utslag eller annan expedition intagas eller omnämnas i vidare mån än som oundgängligen erfordras. Vad nu sagts skall dock icke gälla sådana uppgifter om den skattskyldiges namn och hemvist samt skattens belopp, som antecknas i beslutsförteckning enligt 62 § andra stycket.

Vad ovan är sagt om deklaration gäller i tillämpliga delar jämväl annan uppgift till ledning för skattens beräkning, dock ej bouppteckning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1981.

7 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1953:397) om avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m. m.

Härigenom föreskrivs att 11 § lagen (1953:397)¹ om avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m. m. skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §²

Granskning av deklarationer, som enligt denna lag avgivits, må ej verkställas av annan än kontrollstyrelsen eller kontrolltjänsteman. Deklarationerna skola tillhandahållas dem, som i och för sin befattning böra därav erhålla del. I övrigt må deklarationer icke vara för någon tillgänglig utan att den, som avgivit deklarationen, medgivit dess offentlighöörande; dock må deklarationer, på sätt regeringen förordnar, för statistisk bearbetning utlämnas till ämbetsmyndighet eller tjänsteman, åt vilken regeringen uppdager utförandet av sådan bearbetning.

Bestämmelserna i 50 § 1 och 3 mom. taxeringslagen (1956:623) gäller i tillämpliga delar i fråga om uppgifter i deklarationer och andra handlingar, som enligt bestämmelserna i denna lag har avlämnats till ledning för bestämmande av avgift eller uppräutats eller för granskning omhändertagits av en myndighet vid avgiftskontroll.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1981.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:861.

² Senaste lydelse 1974:861.

Yttrande

Konstitutionsutskottet har avgivit yttrande över propositionen 1980/81:70. Yttrandet har fogats till betänkandet som bilaga.

Utskottet

Den i propositionen föreslagna anpassningen av reglerna i skattelagsiftningen till den nya sekretesslagen innebär inte några påtagliga ändringar av det nu gällande sekretessskyddet på detta område utan skall huvudsakligen ses som en teknisk överarbetning av lagstiftningen från den angivna utgångspunkten. Resultatet har blivit att åtskilliga detaljerade föreskrifter om vilka tjänstemän som skall få ta del av deklarationsmaterialet kunnat slopas och ersättas med generella regler om uppgiftslämnandet. I första hand reglerar den föreslagna lagstiftningen uppgiftsutbytet mellan skattemyndigheter och andra myndigheter och förslagen skall närmast ses som en kodifiering av nuvarande praxis.

Budgetministern är inte beredd att nu förorda införandet av nya uppgiftsskyldigheter i fråga om utlämnandet från skattemyndigheter till andra myndigheter. Han hänvisar till att brottsförebyggande rådet (BRÅ) fått i uppdrag att utarbeta förslag till sådana kompletteringar av sekretesslagen som påkallas av behovet av informationsutbyte mellan de myndigheter som i första hand har att bekämpa den ekonomiska brottsligheten. I avvaktan på dessa förslag anser han att nuvarande regler bör bibehållas och att sekretesslagens generalklausul skall tillämpas i fråga om övrigt uppgiftslämnande.

Med hänsyn till förslagets nära samband med sekretesslagstiftningen har utskottet inhämtat yttrande över propositionen från konstitutionsutskottet, som i allt väsentligt ansett sig kunna godta densamma. Konstitutionsutskottet har emellertid förordat att den i förslaget till ändring av 46 § taxeringslagen angivna uppgiftsskyldigheten för myndigheter och allmänna inrättningar ändras till att avse endast myndigheter med hänsyn till att det är oklart vad som avses med allmänna inrättningar.

Konstitutionsutskottet har vid sin behandling av sekretesslagen förutsatt att en lagstiftning som kompletterar sekretesslagen i fråga om informationsutbyte mellan myndigheter, för att stävja den ekonomiska brottsligheten, skulle träda i kraft samtidigt med sekretesslagen. Så har inte skett och detta medför försämrade möjligheter att utreda sådan brottslighet. Konstitutionsutskottet anser därför att det är mycket viktigt att övergångstiden görs så kort som möjligt. Detta bör enligt utskottets mening ges regeringen till känna.

Skatteutskottet kan vid sin bedömning av propositionen helt ansluta sig till de synpunkter konstitutionsutskottet framfört. Skatteutskottet förordar i enlighet härmed att lagförslagen antas med den av konstitutionsutskottet föreslagna ändringen i fråga om taxeringslagen. Från de synpunkter

skatteutskottet har att företräda finns det självfallet all anledning att underlätta kampen mot den ekonomiska brottsligheten. Utskottet anser det därför angeläget att riksdagen uttalar sig för att de lagändringar som erfordras för att möjliggöra det här avsedda informationsutbytet mellan myndigheter kommer till stånd snarast möjligt.

I övrigt har utskottet inte funnit anledning till erinran mot propositionen.

Utskottet hemställer

1. *beträffande uppgiftsutbytet mellan skattemyndigheter och andra myndigheter*

att riksdagen med anledning av proposition 1980/81: 70 ger regeringen till känna vad utskottet anfört om reglerna för informationsutbyte mellan myndigheter som har att bekämpa ekonomisk brottslighet,

2. *beträffande lagförslagen*

att riksdagen med bifall till propositionen antar de därvid fogade förslagen till

a) lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623) med den ändringen att 46 § erhåller följande som Utskottets förslag betecknade lydelse:

Regeringens förslag

Utskottets förslag

46 §

I denna lag inte särskilt angivna handlingar som behövs för taxering skall på begäran för taxeringskontroll tillhandahållas av myndigheter och allmänna inrättningar.

Uppgiftsskyldighet enligt — — — — — nämnda paragraf.

Om en handling innehåller uppgifter för vilka sekretess gäller enligt någon annan bestämmelse i sekretesslagen, föreligger uppgiftsskyldighet enligt första stycket endast om framställningen görs av skattechefen. Om ett utlämnande skulle medföra synnerligt men för något allmänt eller enskilt intresse, föreligger uppgiftsskyldighet endast om regeringen på ansökan av skattechefen beslutar att handlingen skall lämnas ut. *Bestämmelserna i detta*

I denna lag inte särskilt angivna handlingar som behövs för taxering skall på begäran för taxeringskontroll tillhandahållas av myndigheter.

Om en handling innehåller uppgifter för vilka sekretess gäller enligt någon annan bestämmelse i sekretesslagen, föreligger uppgiftsskyldighet enligt första stycket endast om framställningen görs av skattechefen. Om ett utlämnande skulle medföra synnerligt men för något allmänt eller enskilt intresse, föreligger uppgiftsskyldighet endast om regeringen på ansökan av skattechefen beslutar att handlingen skall lämnas ut.

*Regeringens förslag**Utskottets förslag*

stycke tillämpas också på en sådan handling hos en allmän inrättning som innehåller uppgifter som där omfattas av tystnadsplikt.

*Regeringens förslag**Utskottets förslag*

- b) lag om ändring i fastighetslagen (1979: 1152),
- c) lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272),
- d) lag om ändring i lagen (1958: 295) om sjömansskatt,
- e) lag om ändring i lagen (1979: 304) om ändring i lagen (1968: 430) om mervärdesskatt,
- f) lag om ändring i lagen (1941: 416) om arvsskatt och gåvoskatt,
- g) lag om ändring i lagen (1953: 397) om avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m.m.

Stockholm den 9 december 1980

På skatteutskottets vägnar

ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wärnberg (s), Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Valter Kristenson (s), Rune Ångström (fp), Rune Carlstein (s), förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m), Olle Westberg i Hofors (s), Tage Sundkvist (c), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c), Bo Forslund (s), Wilhelm Gustafsson (fp)*, Anita Johansson (s) och Bo Södersten (s).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

Konstitutionsutskottets yttrande*Bilaga***1980/81:4 y**

över proposition 1980/81:70 om följdlagstiftning på skatteområdet med anledning av den nya sekretesslagen m. m.

Till skatteutskottet

Skatteutskottet har den 20 november 1980 beslutat inhämta konstitutionsutskottets yttrande över proposition 1980/81:70 om följdlagstiftning på skatteområdet med anledning av den nya sekretesslagen m.m.

Propositionens förslag innebär i huvudsak en anpassning till den nya sekretesslagen av regelsystemet i skattelagstiftningen om uppgiftsutbyte inom skatteförvaltningen och mellan skattemyndigheterna och andra myndigheter. I första hand är de föreslagna bestämmelserna avsedda att möjliggöra för skattemyndigheterna att med stöd av 14 kap. 1 § sekretesslagen erhålla uppgifter från andra myndigheter i de fall där den s.k. generalklausulen i 14 kap. 3 § sekretesslagen, enligt vilken uppgiftsutbyte är tillåtet efter en intresseavvägning, inte kan anses tillämplig.

Propositionen kan i allt väsentligt godtas utifrån de synpunkter utskottet har att företräda. Utskottet vill dock göra följande påpekanden.

Den i förslaget till ändring av 46 § taxeringslagen (1956:623) stadgade uppgiftsskyldigheten föreslås omfatta dels myndigheter, dels allmänna inrättningar.

Uttrycket allmänna inrättningar förekommer i 1809 års regeringsform och syftar där närmast på institutioner som numera är att anse som myndigheter. I den nya regeringsformen används inte termen allmänna inrättningar. Däremot förekommer den på många håll i annan lagstiftning. Vad som avses med begreppet är emellertid enligt utskottets mening oklart. För den händelse med "allmänna inrättningar" skulle menas några institutioner av halvofficiell prägel men utan myndighetskaraktär bör riksdagen självfallet beredas tillfälle att ta ställning till om den i 46 § taxeringslagen stadgade uppgiftsskyldigheten bör omfatta dessa organ på vilka offentlighetsprincipen i så fall inte är tillämplig och därmed heller inte sekretesslagen. I avvaktan härpå förordar utskottet att den aktuella uppgiftsskyldigheten ändras till att avse endast myndigheter.

Utskottet finner vidare skäl att ta upp den i propositionen berörda frågan om uppgiftsutbyte mellan skilda myndigheter för att komma till rätta med den ekonomiska brottsligheten.

I propositionen föreslås inte införandet av någon ytterligare skyldighet i fråga om utlämnandet av uppgifter från skattemyndigheterna till andra myndigheter. Enligt vad som anförs i propositionen bör en sådan reglering övervägas först när resultatet av den inom brottsförebyggande rådet

pågående översynen av bestämmelserna om informationsutbyte och anmälningsskyldighet mellan myndigheter färdigställts och erfarenheter kunnat vinnas av tillämpningen av den nya sekretesslagen.

Enligt vad utskottet inhämtat har nyligen en s.k. lägesrapport angående informationsutbyte mellan myndigheter överlämnats till justitieministern från den arbetsgrupp inom brottsförebyggande rådet som arbetat med frågan.

En proposition med anledning av arbetsgruppens förslag väntas inom kort föreläggas riksdagen.

Utskottet vill erinra om att utskottet vid behandlingen av sekretesspropositionen (prop. 1979/80:2, KU 1979/80:37) och följdmotionen 1979/80:95 av Hilding Johansson m. fl. (s) utgick från att en författningsreglering som kompletterade sekretesslagen i vad gäller informationsutbytet mellan myndigheter för att stävja den ekonomiska brottsligheten skulle föreligga när den nya sekretesslagen trädde i kraft. Så kommer uppenbarligen inte att bli fallet. Detta är beklagligt eftersom det övergångsvis kommer att innebära en försämring i förhållande till gällande rätt av möjligheterna att utreda brottslighet av detta slag. Det är enligt utskottets mening mycket viktigt att denna övergångstid görs så kort som möjligt. Detta bör enligt utskottets mening ges regeringen till känna.

Stockholm den 2 december 1980

På konstitutionsutskottets vägnar
BERTIL FISKESJÖ

Närvarande: Bertil Fiskesjö (c), Hilding Johansson (s), Anders Björck (m), Olle Svensson (s), Yngve Nyquist (s), Sven-Erik Nordin (c), Gunnar Biöck i Värmdö (m), Kurt Ove Johansson (s), Bengt Kindbom (c), Daniel Tarschys (fp), Kerstin Nilsson (s), Sture Thun (s), Jan Prytz (m), Åke Wictorsson (s) och Kerstin Sandborg (fp).